

Voedselverspilling

LEI – Wageningen UR

Anima Ruissen

Inhoud - Deel I

- Introductie
- Maatschappelijke context
- Consumenten
  - Omgeving, gedrag, eigen verantwoordelijkheid?
- De marktplaats
  - Waar ketenpartijen en consumenten elkaar ontmoeten
- In de keten
  - Efficiëntie en verwaarding

Inhoud - Deel II

- Groepsopdracht en presentatie
- Resultaten en evaluatie weggooitest

SHABUSHABU

Sushi & Japanese Grill Café

‘Verspilling wordt niet gewaardeerd. Bestel dus alleen zoveel u kunt eten. Restanten als gevolg van overbestelling worden in rekening gebracht. Sushi's € 1,00 per stuk, warme gerechten € 3,00 per gerecht’.

LEI

WAGENINGEN UR

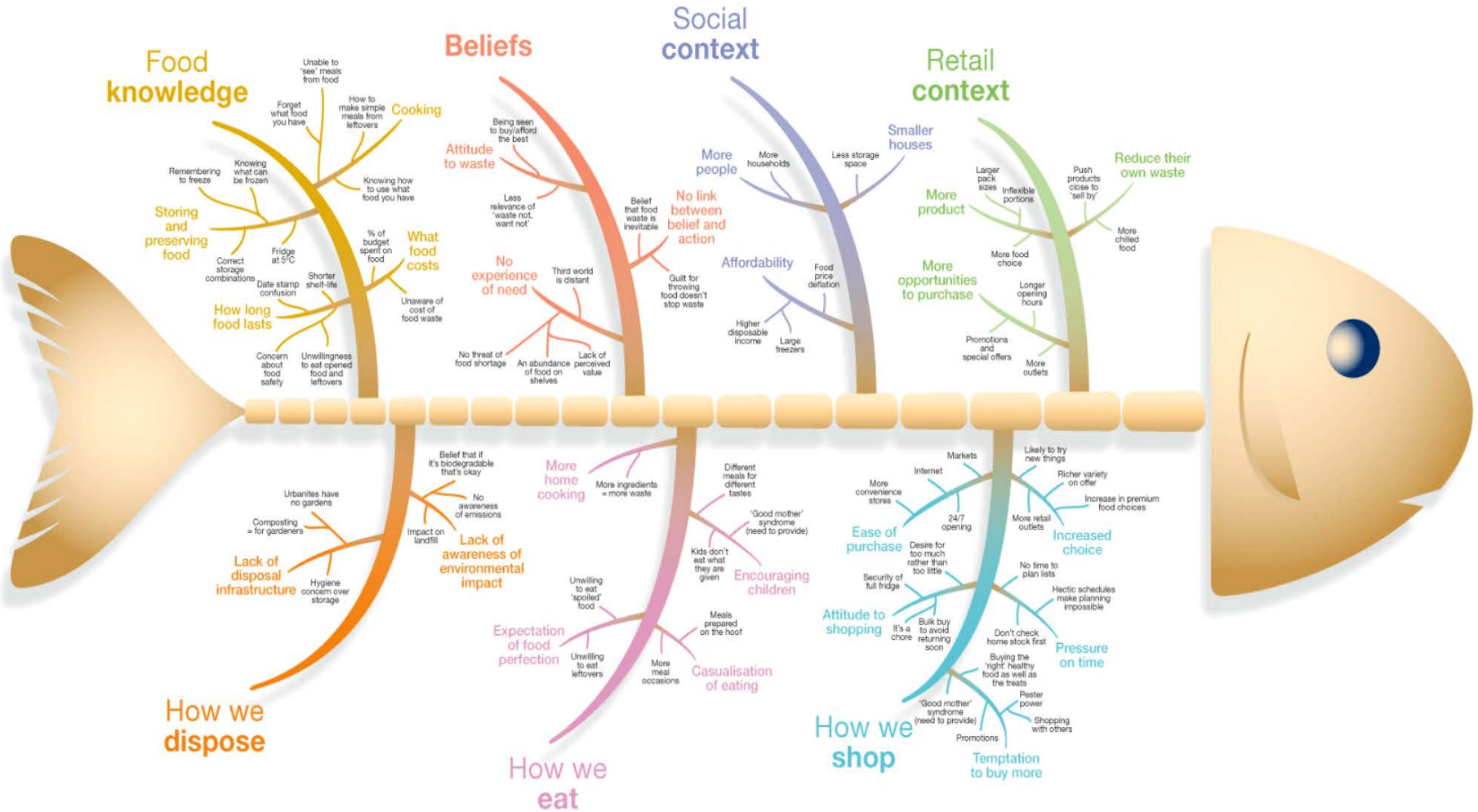
Introductie voedselverspilling

Doel: meer inzicht te krijgen in voedselverspilling, met name aan de consumentenkant

Enkele vragen:

- Wat is voedselverspilling?
- Wie is hierbij betrokken?
- Welke initiatieven bestaan er om voedselverspilling tegen te gaan?

Consumenten - Maatschappij

Maatschappelijke context voedselverspilling

- Wereld voedseldag
  - 2010: “Minder afval, minder honger?”

Definities

- Voedselverliezen:

Het totaal aan geproduceerde voedsel dat onbedoeld in de neven- en/of afvalstroom terecht komt en daarmee waarde verliest voor de consument en ketenpartijen

- Voedselverspilling:

Voedsel dat uiteindelijk niet geconsumeerd wordt en ergens in de keten als afval wordt bestempeld

- Derving:

Om het financiële waardeverlies aan te duiden als producten niet langer meer verkoopbaar zijn

Ladder van Moerman

1. preventie (voorkomen van voedselverliezen)
2. toepassing voor humane voeding (bijv. Voedselbanken)
3. converteerbaar voor humane voeding (be- ver- en herbewerking van voedsel)
4. toepassing in diervoeder
5. grondstoffen voor de industrie (biobased economy)
6. verwerken tot meststof door vergisting (+ energieopwekking)
7. verwerken tot meststof door composteren
8. toepassing voor duurzame energie (doel is energieopwekking)
9. verbranden als afval (doel is vernietiging, tevens energie opwekking)
10. storten

LEI

WAGENINGEN UR

Consumenten - cijfers

- We kopen zo'n 9-12 % van ons eten voor de afvalbak; tweederde ervan, is vermijdbaar (en dus verspilling)
- Gemiddeld verspilt één persoon ongeveer 40 kg (tussen 35 en 45 kg) vast voedsel (incl. zuivel en olie) per jaar.
- Per huishouden is dat bijna 100 kg per jaar. Dit is exclusief het vloeibare voedsel en dranken (koffie, thee, wijn, bier, sap, limonade) die door de gootsteen verdwijnen.
- Nederlandse consument gooit voor naar schatting tussen de €2 en 2,4 miljard aan eetbaar voedsel per jaar weg.
- Dat is ruim €300 per huishouden (tussen de 275 en 335 Euro).
- Per persoon is dat tussen de 120 en 145 Euro per jaar, gemiddeld 135 Euro

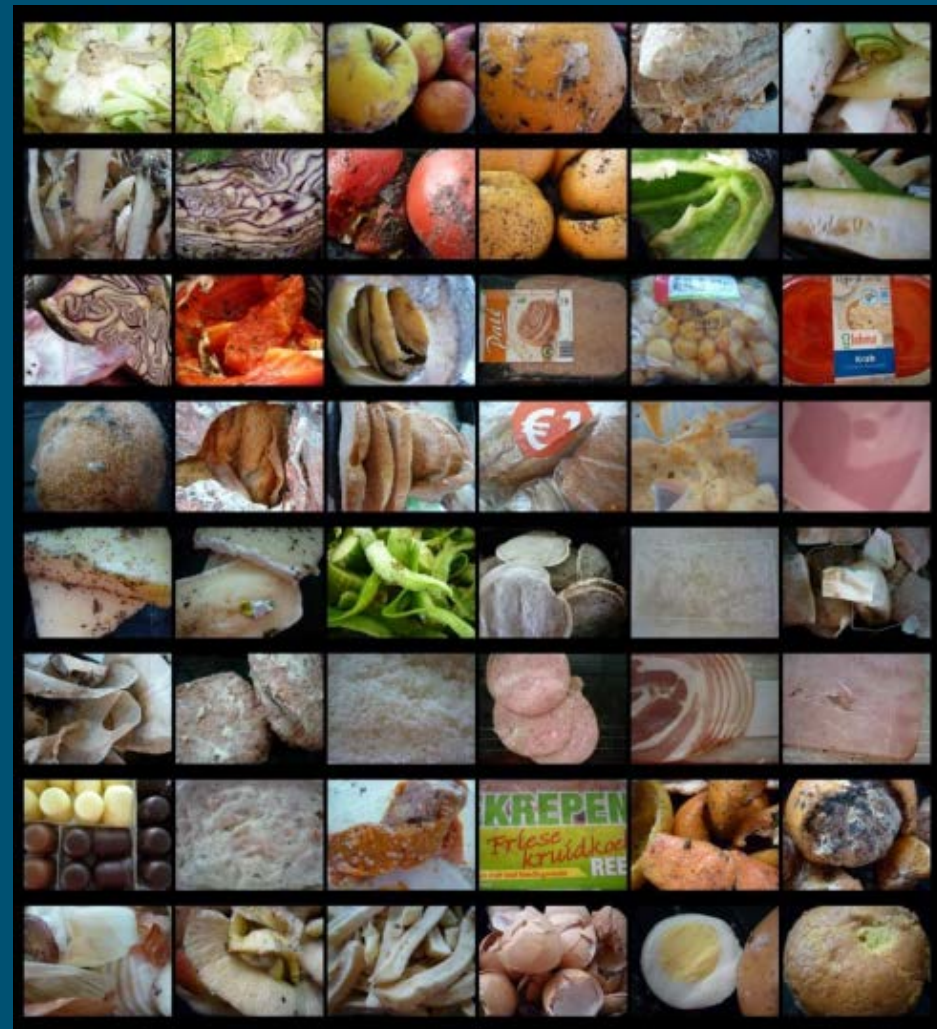
Bron: EL&I, december 2010 in presentatie FBR – Snels, CREM (2010)

Consumenten – wat gooien we weg?

- 28% (12kg) bereid
- 10% (4 kg) verpakt

1. Brood
2. Groente & Zuivel
3. Fruit

→ Uitslag weggooitest aan het einde van de les

Bron: CREM, Marcel van Westerhoven

Consumenten

Van wat we weggooien is

- 60 % vermijdbaar
- 40% onvermijdbaar – schillen, stronkjes, botjes

Waarom gooien we voedsel weg? (discussie)

- THT datum overschreden (vlees, vis en sauzen)
- Te weinig om te bewaren (maaltijdresten en soep)
- Smaakt/ ruikt niet lekker meer (soep, vlees en vis)
- Niet vers meer (brood en soep)
- Het is beschimmeld (groente, fruit, aardappelen en brood)
- Restant na bakken/ braden (olie, vet)
- Zitten plekje op/ ziet er niet lekker uit (vlees, vis, GFA)
- Teveel klaargemaakt (olie, maaltijdresten, soep)
- 48% heeft liever teveel dan te weinig in huis
- 23% koopt vaak teveel eten

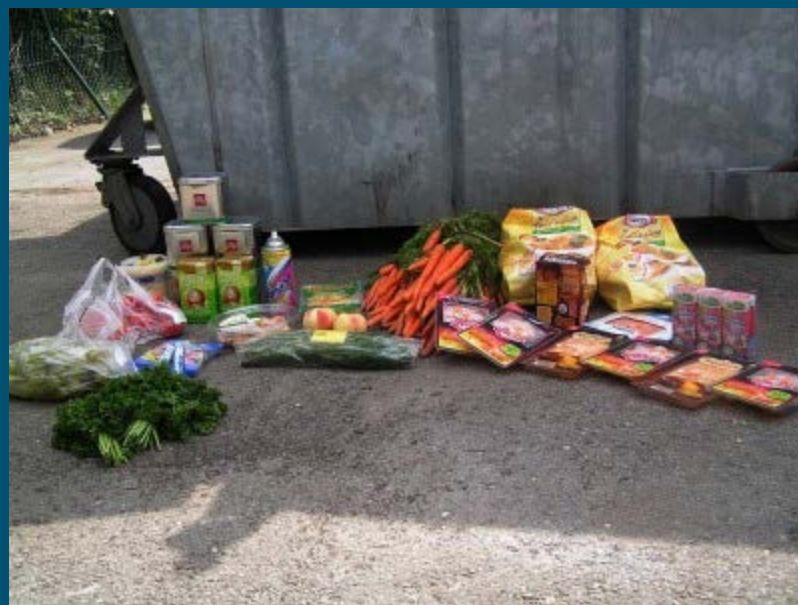

Consumenten – Wie is verantwoordelijk? (discussie)

- Eigen verantwoordelijkheid?
  - 80% zegt zijn best te doen om zo min mogelijk weg te gooien
- Verantwoordelijkheid van...?

... eten uit de afvalcontainer?

‘Dumpster divers’

Stelling (in 2 groepen)

- “Ten minste houdbaar tot” data kunnen van producten af. De consument leert zo weer zelf met houdbaarheid om te gaan
- Voedselverspilling komt door de drang van consumenten naar het perfecte eten in vorm, veiligheid, kwaliteit, houdbaarheid en beschikbaarheid

De marktplaats

- Ontmoeting tussen ketenpartijen en consumenten
  - Retail segment en out-of-home segment
  - ‘Gatekeepers’
  - Directe interactie met de consument

De marktplaats: enkele voorbeelden

- ICA: op website info over effect voedselverspilling op duurzaamheid
- Innovaties, nieuwe producten, nieuwe organisatievormen

In de keten

Producent

Verwerker

Groothandel

Retailer

Consument

In de keten

- In de voedselketen gaat het om ca. €2 mld. Dat is soms wel 30% tot 50%
- Daarbij gaat 10% tot 20% verloren bij de productie, 2% tot 10% in de industrie & handel en 3% tot 6% in retail en out-of-home-markt
- In 75% tot 90% van de gevallen gaat het om verse producten

Bron: Milieu Centraal 2010 in presentatie FBR - Snels

Waarde voedselverlies in de keten

- Afhankelijk van hoeveel toegevoegde waarde verloren gaat
- Hoeveel resources worden ingezet voor de productie, verwerking en distributie die uiteindelijk niet worden geconsumeerd
- Volgens LEI-onderzoek in 2004 ging het in Nederland om een economische waarde van 3,6 miljard Euro, inclusief consument

■ Deel II

Inhoud - Deel II

- Groepsopdracht en presentatie
- Resultaten en evaluatie weggooitest

Groepsopdracht

- Doel: consumenten inspireren om minder/ geen voedsel te verspillen
  - Groepjes vormen
  - Idee verzinnen + bijbehorende actie (30 min)
(bijvoorbeeld de weggooitest/ no waste dinner)
  - Powerpoint presentatie van max. 5 min
  - Creativiteit wordt op prijs gesteld!

Weggooitest - Resultaten

Meest

Minst

Product?				
Hoeveelheid?				
Waar?				
Reden?				

LEI

WAGENINGEN UR

Weggooitest - Evaluatie

- Algemene indruk?
- Verbeterpunten?

Afsluiting

Dank voor uw aandacht!

© Wageningen UR

